

ŻAROSŁAW NA TRQPIE

Komiks edukacyjny, dotyczący właściwego postępowania ze zużytym oświetleniem

Zielone Wzgórze to miłe,
spokojne osiedle
- żyjemy tu jak rodzina.

Ostatnio jakby więcej hałasu się
robi, bo a to Nowa Lokatorka
się wprowadza, a to Kowalski
z parteru robi w ogródku
"rearanżację", jak to on nazwał,
a to temu uprzejmemu Naukowcowi
coś wybuchnie - lubię bardzo tego
młodego człowieka, ale czasami nie
mam pewności, czy on panuje nad
tymi swoimi eksperymentami.

Takiego zamieszania na Zielonym
Wzgórze to nie było, odkąd tu
mieszkam, czyli od 1954 roku.

Babciu, nasze osiedle
jest z lat 90-tych.

Nie przerywaj starszej pani
jak mówi, Urwisie. Ja tu
mieszkałam jeszcze zanim
wybudowano te bloki! Ach ta
dzisiejsza młodzież...

AHH.....

O czym to ja mówiłam?
Że zamieszanie straszne. Ale ogólnie to jest porządek.
Duża w tym zasługa Detektywa OO Żarostawa,
szczerze oddanego Zielonemu Wzgórzu.
Od kiedy przeszedł na emeryturę i nie tropi już
przestępców, bardzo zaangażował się w pilnowanie
porządku na osiedlu.

I bardzo dobrze, bo temu
naszemu zarządcy Panu Miłemu,
to trochę brakuje charyzmy.
A Detektyw OO Żarostaw i jest
uparty, i potrafi tupnąć nogą
i wskazać palcem jak ktoś źle
auto zaparkuje, hałasuje po
nocy, nie segreguje śmieci, czy
po psie trawnika nie sprząta.
Taki sąsiad to skarb!

Detektyw 00 Żarostaw, jak niemal co wieczór, poszedł do stróżówki Pana Miłego zapytać, czy nic podejrzanego nie wydarzyło się na Zielonym Wzgórzu i zajrzeć mu przez ramię w monitoring.

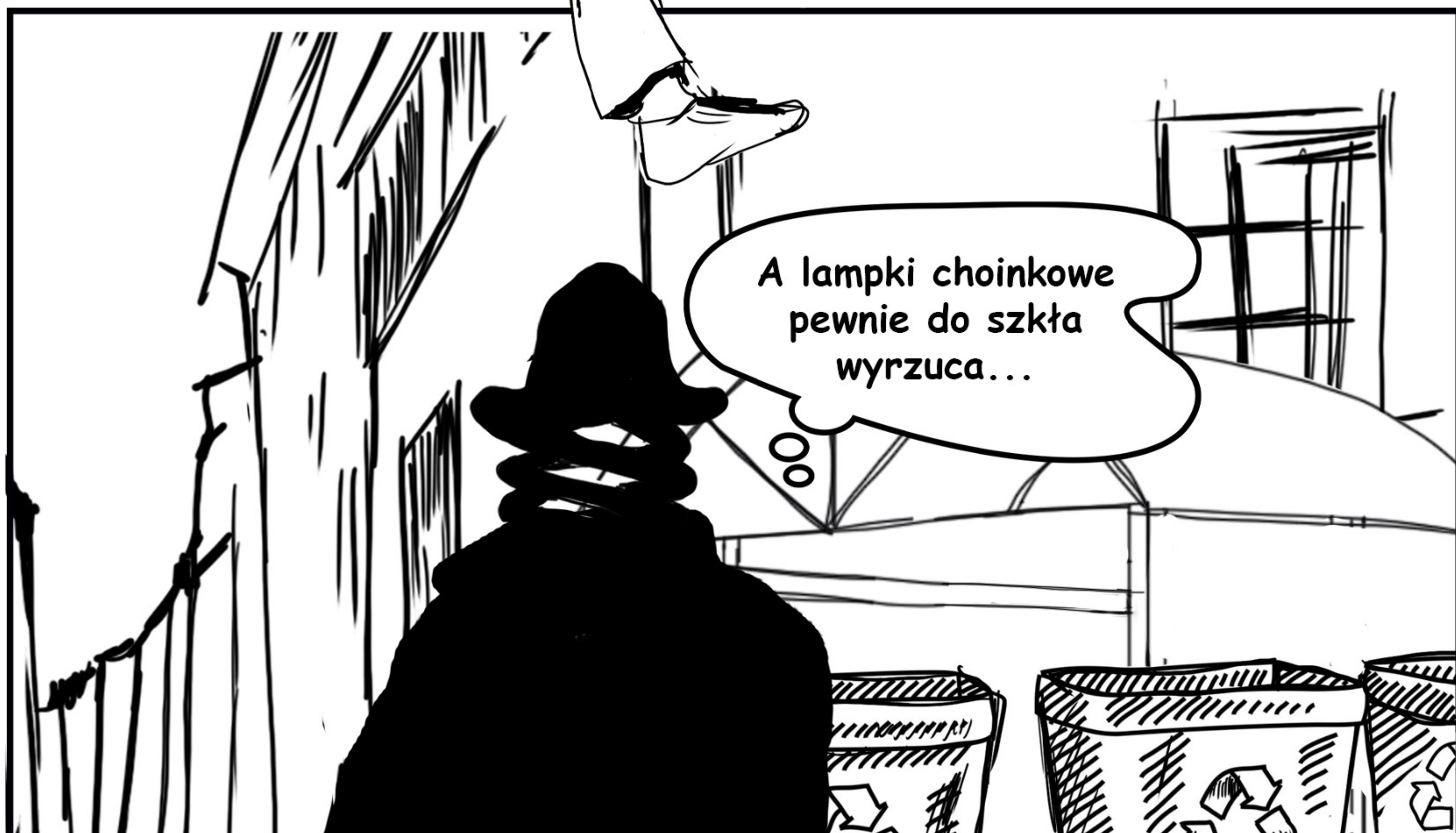

Kiedy gawędzili o Nowej Lokatorce, próbując zgadnąć jej zawód po meblach, sprzętach i książkach, jakie ekipa przeprowadzkowa wносиła w południe do jej mieszkania, Żarostaw zobaczył na obrazie z kamery zainstalowanej nad śmietnikami cień wrzucający żarówkę do pojemnika na plastik.

Wybiegł ze stróżówki, ale gdy dobiegł do altanki śmietnikowej, nikogo tam już nie było. Zająrzył do ustawionych w równym rzędzie pojemników: na szkło, plastik, papier, elektrośmieci, odpady zmieszane i biodegradowalne - wszystko posegregowane jak należy; tylko ta żarówka w koszu na plastik, zamiast w elektrośmieciach.

A lampki choinkowe
pewnie do szkła
wyrzuca...

Takie sytuacje, od kiedy zajął się pilnowaniem osiedlowej praworzędności, nie zdarzały się na Zielonym Wzgórzu. Może to zwykła nieuwaga któregoś z mieszkańców? A może celowy sabotaż porządku? Na pewno jest to sytuacja, której należy się bliżej przyjrzeć i przeanalizować.

Detektyw 00 Żarostaw wrócił do Pana Miłego i poprosił o zwrócenie szczególnej uwagi na wydarzenia wokół altanki śmietnikowej.

Idąc do swojego mieszkania uważnie przyglądał się, w których oknach, mimo późnej pory, świeci się światło - było ich aż 5.

Czyli to nie jest jednorazowy wybryk, ani przypadek. Należy rozpocząć osiedlowe dochodzenie!

Ta sama sytuacja - z wrzuceniem żarówki do kontenera na odpady plastikowe - powtórzyła się dziś po południu...

Na drugi dzień, gdy Detektyw wracał z poobiedniego spaceru po parku i rutynowego obchodu okolicy, zaczepił go Pan Miły. Zameldował, że powtórzyła się ta sama sytuacja.

Żarostaw szedł właśnie do swojego mieszkania, żeby usiąść przy biurku, przy którym najlepiej mu się myśli, gdy usłyszał Urwisa nucącego pod nosem piosenkę o żarówkach.

Że też nie pomyślał o tym od razu! Przecież ten mały, to zakąta tego osiedla, ciągle coś broi, autorytety ma za nic. Szkoda jego rodziców, tyle mają z nim problemów, a on - Żarostaw - będzie musiał dołożyć im kolejne zmartwienie, ale nie może tego zataić. W tym przypadku szczególnie ważna jest edukacja - ten Urwis to przecież nasza przyszłość!

"Elektro-dzieci, żarówka nie świeci..."

Żarostaw tak się skupił na Urwisie, że nie dostrzegł przechodzącego obok Naukowca...

Żarostawowi aż prąd po plecach przeleciał, jak to sobie uświadomił i o mało nie dostał zwarcia. Zapukał więc do drzwi przemiłej sąsiadki Mamy Urwisowej.

PUK PUK!!

OTWARTE!!!

Gdy wszedł do przedpokoju usłyszał rozemocjonowanego Urwisa opowiadającego mamie:

Byłem dziś z klasą
na wycieczce
w zakładzie
przetwarzania
zużytego sprzętu
elektrycznego
i elektronicznego.

I takie maszyny tam były wieeeelkie! I mnóstwo nowych, ciekawych rzeczy o przetwarzaniu elektrośmieci się dowiedziałem. Ale nie wiem, skąd się urwały te dzieciaki z mojej klasy - wielu z nich nie miało w ogóle pojęcia o segregacji elektrośmieci.

A przecież ja od dawna wiem, że na przykład na żarówce trzeba szukać symbolu przekreślonego kosza na śmieci i - jeśli się go znajdzie - to nie wolno jej wrzucać do zwykłego kosza, tylko do pojemnika przeznaczonego na elektrośmieci. A najlepiej, to bezpłatnie oddać zużytą żarówkę w sklepie, kiedy się kupuje nową lub bezpłatnie oddać w sklepie wielkopowierzchniowym, bo w takim sklepie można bezpłatnie oddać zużyte oświetlenie bez konieczności kupowania nowego, jeśli tylko żaden z jego wymiarów zewnętrznych nie jest większy od 25 cm.

To ja już pójdę! Przecież mam cukier w górnej szafce!

OMG

Żarostaw krzyknął, że właśnie przypomniał sobie, że jednak ma cukier (zmyślił tą wymówkę na oczekaniu) i wyszedł zawstydzony, szybko zamykając za sobą drzwi.

Już nie świeci? Oddaj do elektrośmieci!

Jak rozpoznać elektrośmieci?

Gdy zobaczysz symbol przekreślonego kosza na śmieci na zużytej żarówce lub oprawie oświetleniowej, ale też na ich opakowaniu, oznacza to, że takie zużyte oświetlenie nie może trafić do pojemnika przeznaczonego na odpady zmieszane lub pojemnika przeznaczonego na odpady z tworzyw sztucznych.

Wrzuć do specjalnie oznaczonego pojemnika na elektrośmieci.

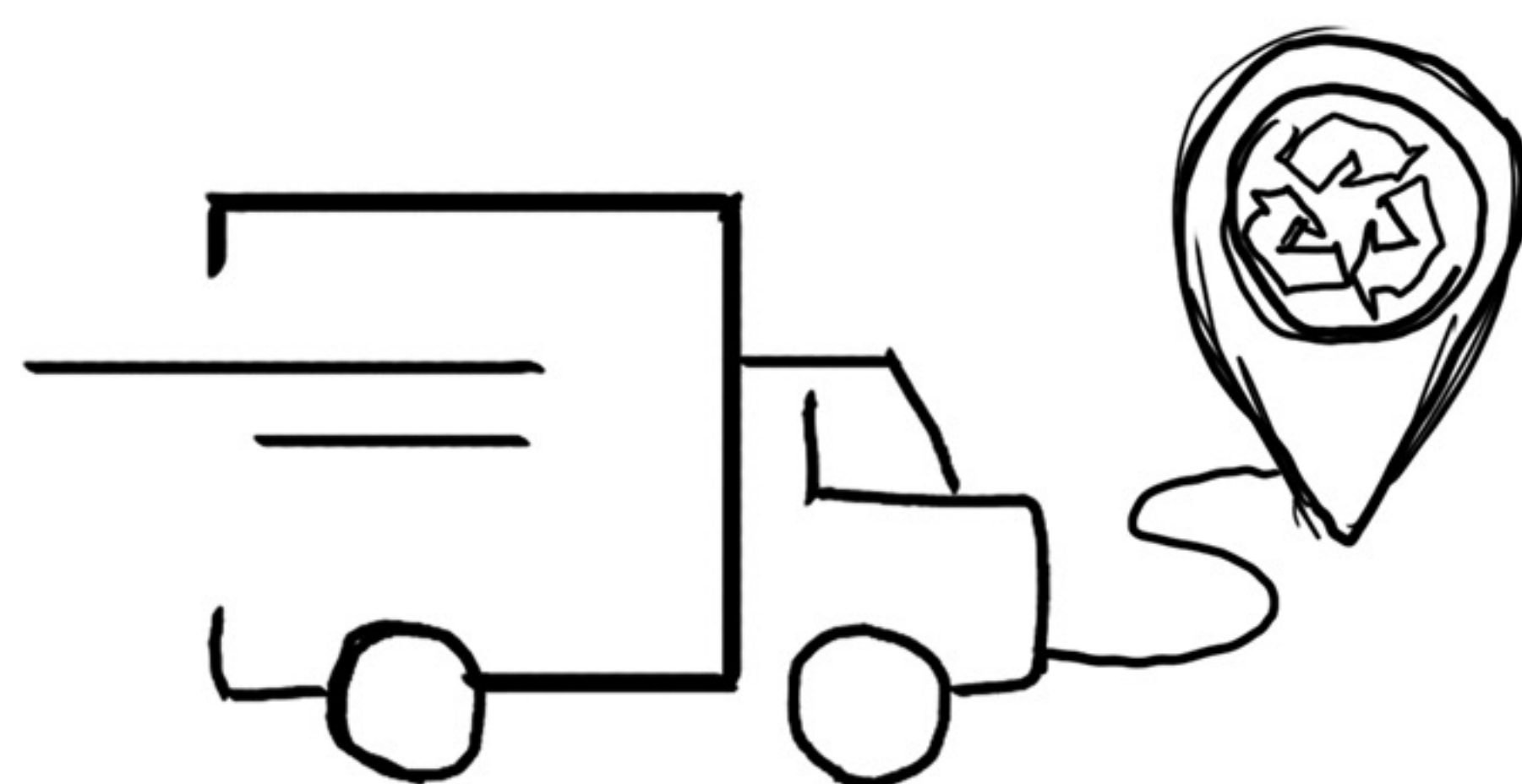

Kupując nowy sprzęt, ten zużyty możesz bezpłatnie oddać w sklepie.

W sklepach wielkopowierzchniowych (o pow. co najmniej 400 m kw.) możesz równie bezpiecznie oddać zużyty sprzęt (o ile żaden z jego wymiarów zewnętrznych nie przekracza 25 cm) bez konieczności zakupu nowego.

Bezpłatnie przekaz w punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Możesz zamówić bezpłatny odbiór zużytego sprzętu z domu bądź z firmy lub instytucji.

Jak myślisz
Żarostawie,
czym zajmuje się
Nowa Lokatorka?

PRZEPROWADZKI

Podczas kolejnej wizyty w stróżówce,
Żarostaw zamyślił się...

Jak mogłem na to nie wpaść od razu! Nowa Lokatorka nie zna wysokich standardów porządku panujących na Zielonym Wzgórzu. No i nie wiadomo w ogóle kim ona jest. Muszę się tego koniecznie dowiedzieć!

Detektyw jak pomyślał, tak zrobił: zerwał się z biurka, chwycił pudełko czekoladek, które dostał jako prezent odchodząc na emeryturę i poszedł do Nowej Lokatorki przywitać ją na osiedlu z planem, by jak najwięcej ją wypytać i jak najwięcej podejrzeć.

Pan Żarostaw! Bardzo mi miło. Wczoraj odwiedziła mnie Babcia i opowiedziała co nieco o Zielonym Wzgórzu - ta starsza kobieta wypowiadała się o Panu z ogromnym podziwem i szacunkiem.

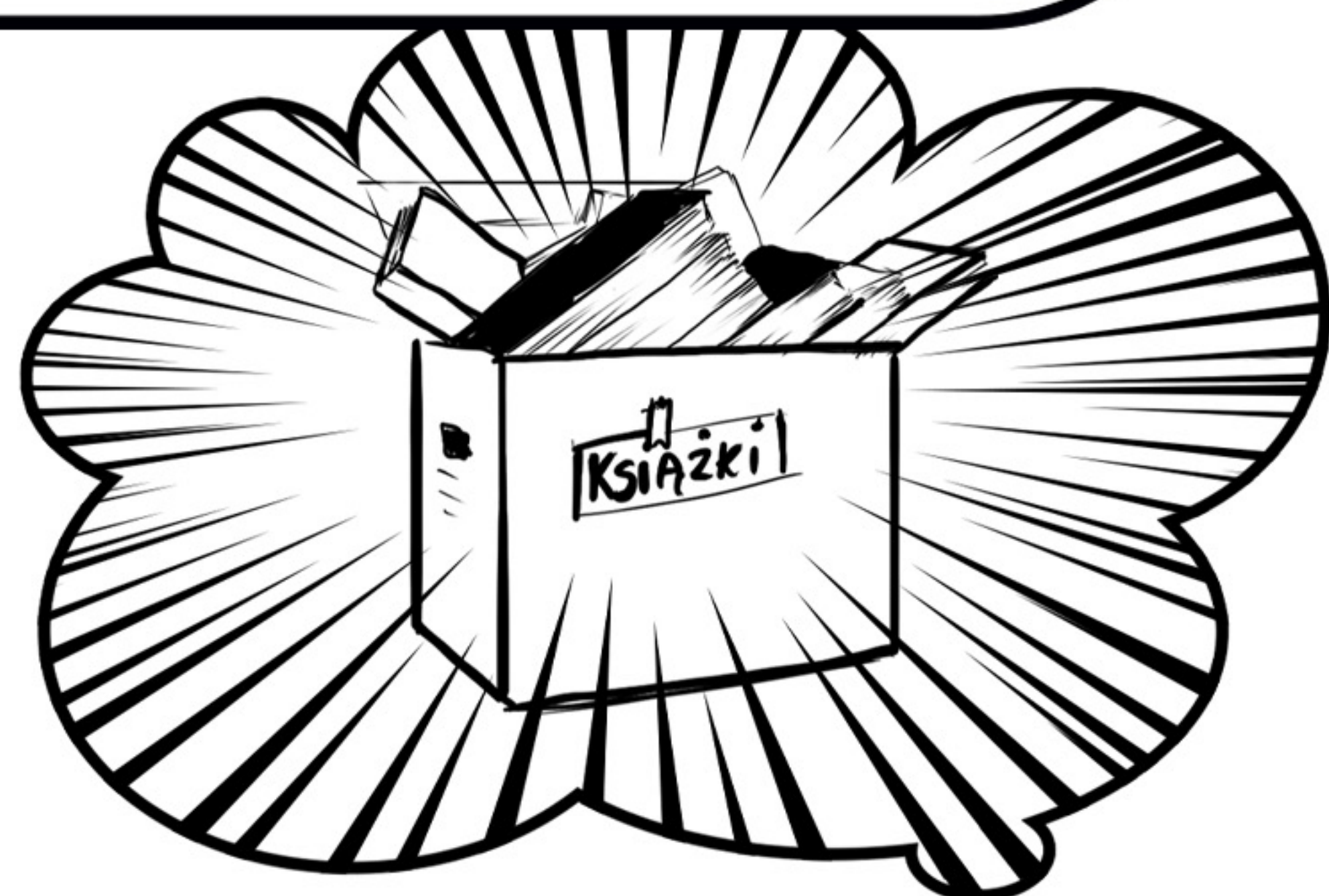
Nowa Lokatorka otworzyła drzwi uśmiechając się przyjaźnie. Za nią widać było otwarte, ale jeszcze nierozpakowane kartony pełne książek, na ścianie w przedpokoju wisiły unieruchomione za szybka suszone owady.

Mówiła, że jest Pan oddanym wspólnej sprawie sąsiadem i że bardzo ważny jest dla Pana spokój i porządek na osiedlu. Myślę, że przyświecają nam te same wartości. Ach, ale gdzie moje maniery!

Zapomniałam się przedstawić. Nazywam się Nowa Lokatorka, jestem nauczycielką biologii, właśnie zostałam zatrudniona w pobliskiej szkole podstawowej. Chcę dzieciom wpajać szacunek do naszej planety i codzienną troskę poprzez chociażby tak proste zachowania, jak odpowiednie postępowanie z elektrośmieciami, bo nie każdy na przykład wie, że zużytych żarówek nie można wrzucać do pojemnika na odpady zmieszane.

WOW!

Żarostaw słuchał już tylko jednym uchem. Nowa Lokatorka przestała go interesować, gdyż właśnie została skreślona z listy podejrzanych.

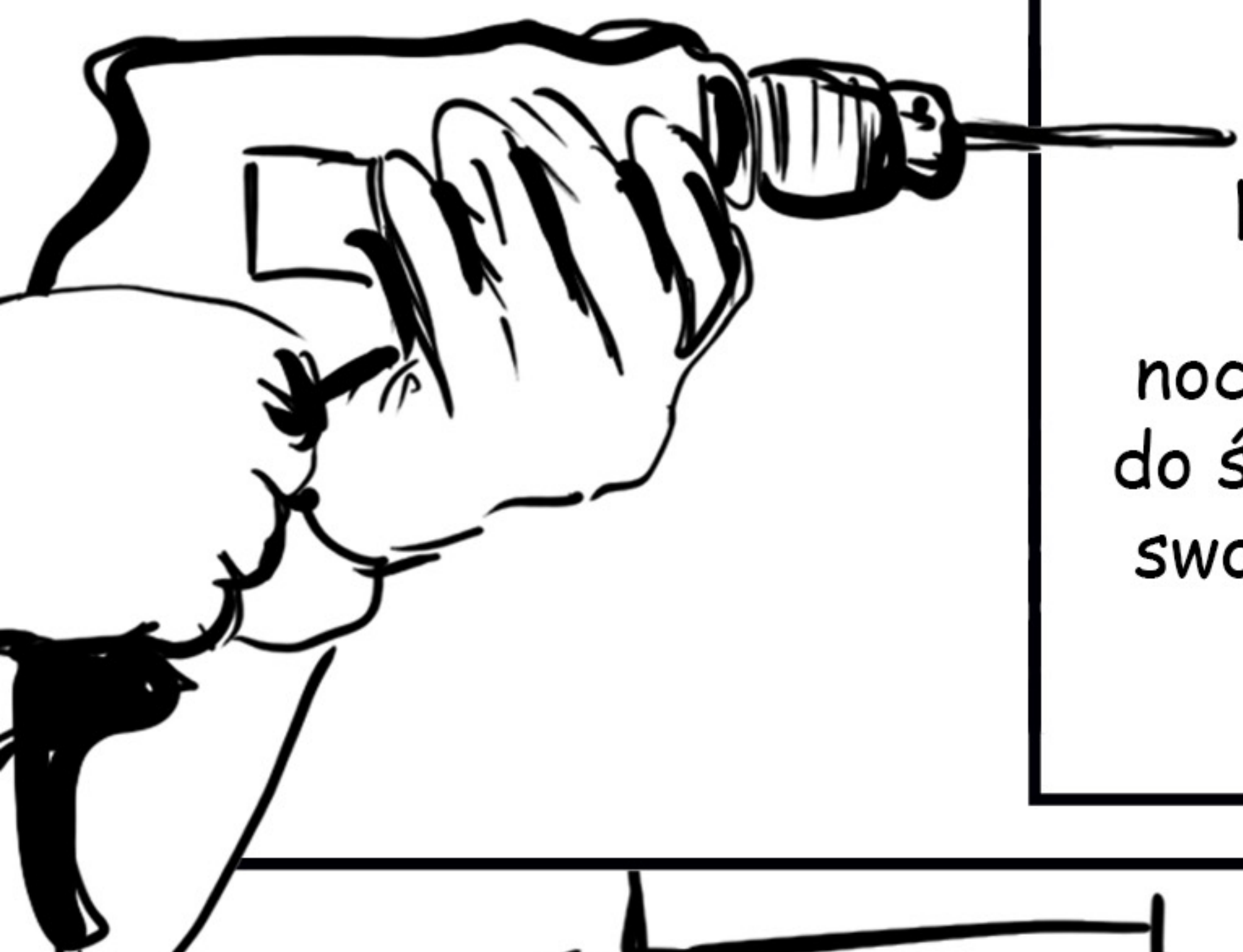
Elektrośmieci a środowisko

Elektrośmieci zawierają wiele substancji szkodliwych (np. rtęć, kadm czy związki bromu), porzucone w miejscach do tego nieprzeznaczonych, mogą stać się przyczyną wieloletniego lub trwałego skażenia środowiska.

Dlatego zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych nie można demontować i wyrzucać do zwykłych śmietników. Postępowanie takie nie tylko jest szkodliwe dla środowiska, ale jest zagrożone karą grzywny do 5 000 złotych.

Elektrośmieci można bezpłatnie oddać w sklepie, kiedy kupujemy nowy sprzęt lub bezpłatnie przekazać w punktach zbierania. Jeśli żaden z ich wymiarów zewnętrznych nie przekracza 25 cm, elektrośmieci możemy bezpłatnie oddać w sklepie wielkopowierzchniowym. W przypadku dużych urządzeń, możemy skorzystać z bezpłatnej usługi odbioru dużych elektrośmieci z domu i przy okazji oddać także te małe.

Nagle Żarostaw usłyszał huk wiertła przebijającego się przez ścianę - Kowalski z III piętra! U niego też paliło się światło nocą, gdy pierwsza żarówka została wrzucona do śmietnika, a przecież on właśnie remontuje swoje mieszkanie, więc na pewno ma mnóstwo różnych elektrośmieci.

Detektyw pobiegł na III piętro i tak długo walił w drzwi Kowalskiego, aż wiertarka ucichła i sąsiad podszedł aby otworzyć drzwi.

O, Pan Żarostaw! Dzień dobry! Pan lubi chyba takie eko nowinki, to się pochwalę. Córka mnie namówiła - te dzieci to teraz czasem są mądrzejsze od nas dorosłych.

Ramy okienne nowe,
widzi Pan?

WIDZĘ....

odpowiedział skonsternowany Żarostaw, bo nie rozumiał czemu miałby nie widzieć i co takiego specjalnego jest w tych ramach.

A wie Pan
z czego są te
ramy?

Zapewne
z plastiku.

- Ha! Ale to nie jest zwykły plastik! To plastik odzyskany dzięki recyklingowi elektrośmieci. No wie Pan, żarówek, opraw oświetleniowych i innych takich. To naprawdę ma sens, żeby troszczyć się o to, by trafiły do przetworzenia.

Czyli to
nie on...

Szczególnie, że to takie proste - ja ze zużytymi żarówkami i kinkietami nawet nie musiałem jechać do PSZOKU-u; oddałem je bezpłatnie w sklepie, kiedy kupowałem nowe oświetlenie.

Zamrugnął w głowie Żarostawa, ale z zaciekawieniem wszedł do mieszkania Kowalskiego, obejrzał ramy okienne z recyklingu i posłuchał o nowym laptopie córki sąsiada.

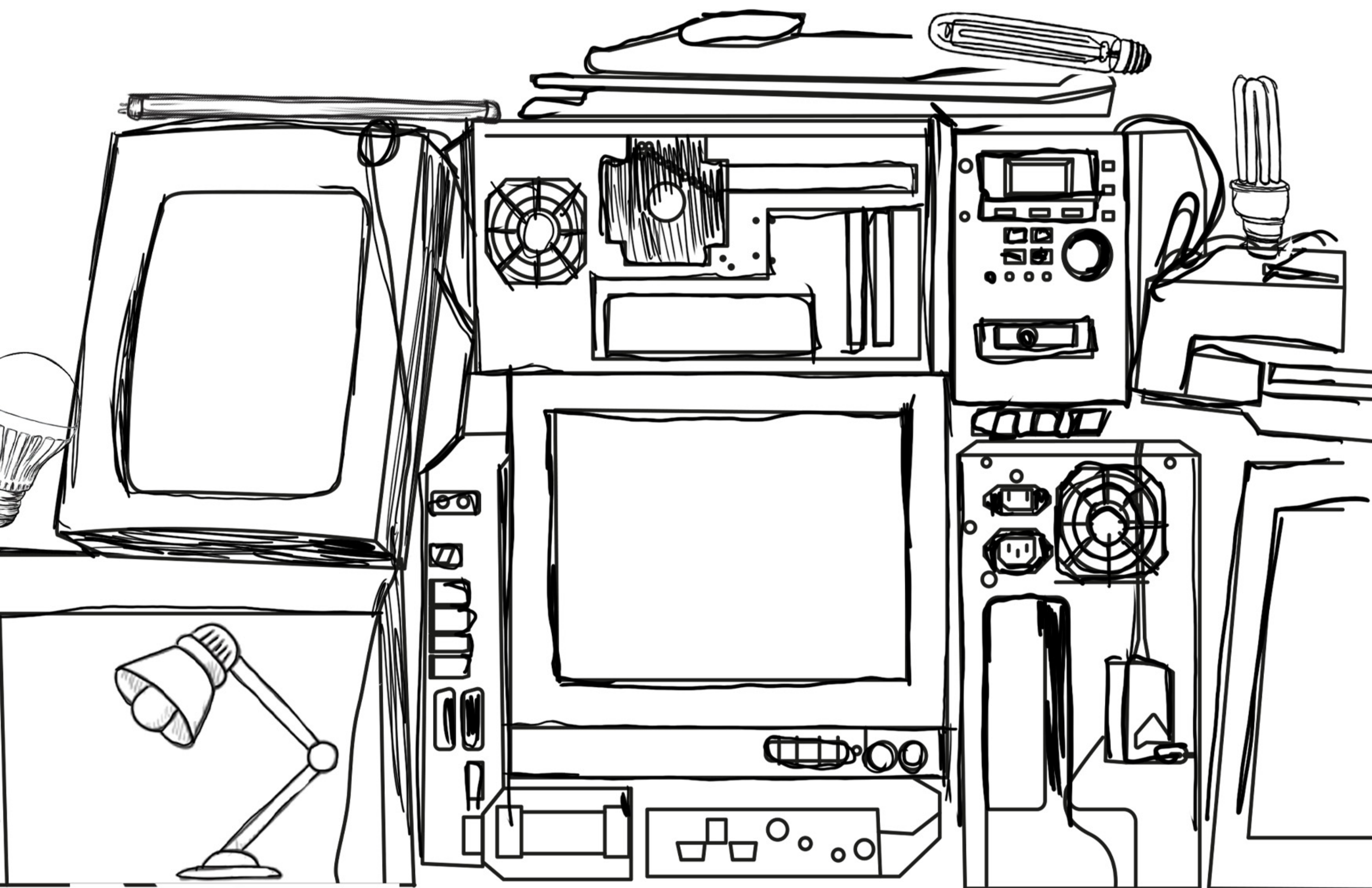
Wie Pan, Panie Żarostawie,
że teraz można w sklepie kupić
sprzęt, który jest jak nowy,
choć nowy nie jest, tylko
profesjonalnie przygotowany
do ponownego użycia?

Nawet gwarancję się na taki
sprzęt dostaje! Wspaniale
jak świat się zmienia, może
jest szansa, że nie zasypią
nas elektrośmieci.

Czym mogą stać się elektrośmieci?

Zastanawiałeś/aś się kiedykolwiek, co dzieje się z przetworzonymi w zakładzie przetwarzania elektrośmieciami? Dzięki recyklingowi, ze zużytej żarówki usuwane są szkodliwe substancje, a pozostałe elementy wracają w postaci butelki, worka na śmieci, ram okiennych czy mebli ogrodowych. Możesz zrobić wiele dobrego dla środowiska prawidłowo postępując ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym, do którego należy zużyte oświetlenie.

Zaniepokojony niepowodzeniem dochodzenia Żarostaw poszedł do mieszkania Naukowca, zapytać o jego typ na osiedlowego "rzezimieszka". Zapukał do drzwi, ale w odpowiedzi usłyszał zdenerwowanego Naukowca, krzyczącego z wnętrza mieszkania, żeby pod żadnym pozorem nie wchodził.

PROSZĘ NIE WCHODZIĆ!

O co chodzi? Co ten zawsze uprzejmy sąsiad ma do ukrycia? Czym się tak zdenerwował?

POD ŻADNYM POZOREM!

Nie chcesz mi pokazać, co tam chowasz w mieszkaniu? Zobaczę sobie sam...

- mruknął pod nosem Detektyw, zakradając się pod osłoną żywoptotu jak najbliższej balkonowych drzwi Naukowca.

Wyciągnął lornetkę, wyostrzył obraz i co zobaczył? Zdenerwowanego sąsiada dumającego nad stłuczoną świetlówką. Teraz stało się jasne, dlaczego nie chciał wpuścić Żarostawa do środka.

STŁUCZONA ŚWIETLÓWKA
TO POTENCJALNE
ZAGROŻENIE! JAK
W TAKIEJ SYTUACJI
PRAWIDŁOWO Z NIĄ
POSTĄPIĆ?

Jako światły człowiek i odpowiedzialny mieszkaniec, Naukowiec dbał o to, by prawidłowo pozbyć się niebezpiecznego odpadu, nie narażając przy tym postronnych osób. To zdjęło z niego wszelkie podejrzania.

Stłuczona świetlówka? Reaguj szybko, aby nie zaszkodzić sobie, domownikom i środowisku.

1. Otwórz okno i przewietrz pomieszczenie przez co najmniej 15 minut.
2. Zabezpiecz miejsce przed zwierzętami i innymi domownikami.
3. Załóż gumowe rękawiczki.
4. Pozbieraj ostrożnie stłuczone elementy. Nie używaj do tego odkurzacza!
5. Jeżeli trzonek żarówki wciąż znajduje się w oprawie, pamiętaj by wyłączyć prąd przed próbą jego usunięcia.
6. W celu usunięcia resztek szkła i luminoforu użyj jednorazowych wilgotnych ręczników papierowych.
7. Wszystkie elementy, wraz z rękawiczkami i ręcznikami papierowymi, włóż do szczelnego plastikowego worka i zaklej go taśmą. Przekaż worek do punktu zbierania elektrośmieci.
8. Nie zapomnij o umyciu rąk.

Kolejny podejrzany to Kwiatkowski z parteru, który niedawno odmienił swój ogródek - posadził nowe krzewy i kwiaty, kupił nowe fotele, zamontował stylowe latarenki w miejsce dawnych lampek i zawiesił nad stołem świecącą girlandę ogrodową. Na pewno miał sporo zużytego oświetlenia do wyrzucenia, więc może to on zignorował obowiązek segregacji?

Akurat odbywa się przyjęcie w ogrodzie Kwiatkowskiego. Detektyw 00 Żarostaw niby przypadkiem przechodzi obok i słyszy sąsiada, który dziękuje znajomym za uznanie dla nowego wystroju ogrodu i opowiada o kolejnych etapach tej metamorfozy.

Gdy zaczyna mówić o wymianie zużytego oświetlenia, Żarostaw już myśli, że ma winowajcę! I wtedy słyszy Kwiatkowskiego...

No tak, trochę było z tym zamieszania, jeździłem do sklepu kilka razy, bo a to wymiary nie takie, a to żonie zmieniła się koncepcja.

Ale dzięki tym wizytom dowiedziałem się,
że kupując nowy sprzęt, zużyty mogę też
bezpłatnie oddać w sklepie;
a jeśli jest to sklep wielkopowierzchniowy
i żaden z wymiarów zewnętrznych
elektroodpadu nie przekracza 25 cm,
to mogę bezpłatnie oddać ten zużyty
sprzęt bez konieczności
kupowania nowego.

Wiedzieliście o tym? A wiecie jak
rozpoznać, który zużyty sprzęt
elektryczny i elektroniczny nie może
trafić do zwykłego śmietnika, tylko
do elektrośmieci? Że nawet
działająca żarówka jest
elektrośmieciem, jeśli już nie
chcemy jej używać?

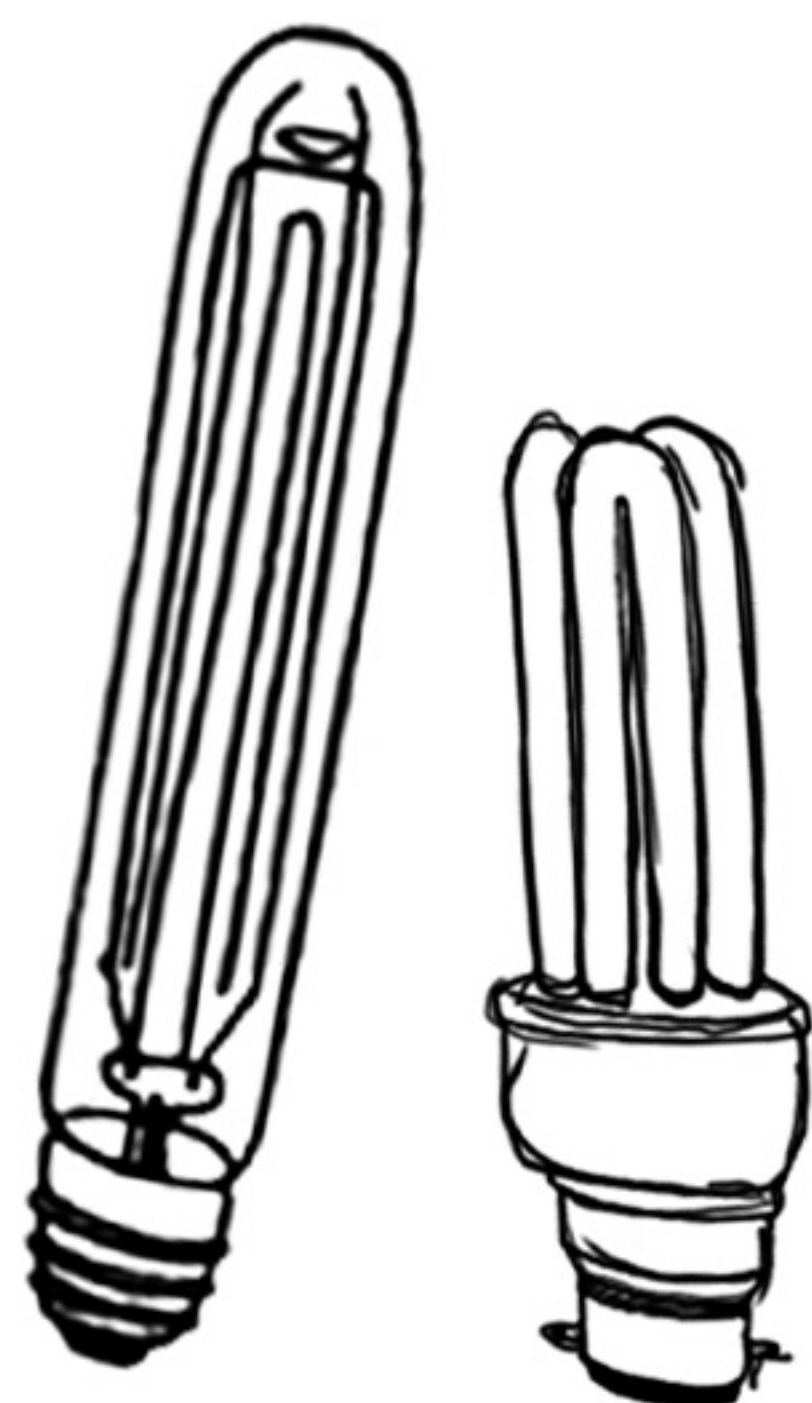
Wydawało mi się to skomplikowane,
ale wynikało to z mojej niewiedzy.
Ostatecznie, prawidłowe postępowanie
ze zużytym oświetleniem i pozostałymi
elektrośmieciami nie jest ani takie
trudne, ani czasochłonne,
jak nam się wydaje.

I w tym momencie
Żarostaw już wiedział,
że był to kolejny
fałszywy trop.

Już nie świeci? Oddaj do elektrośmieci!

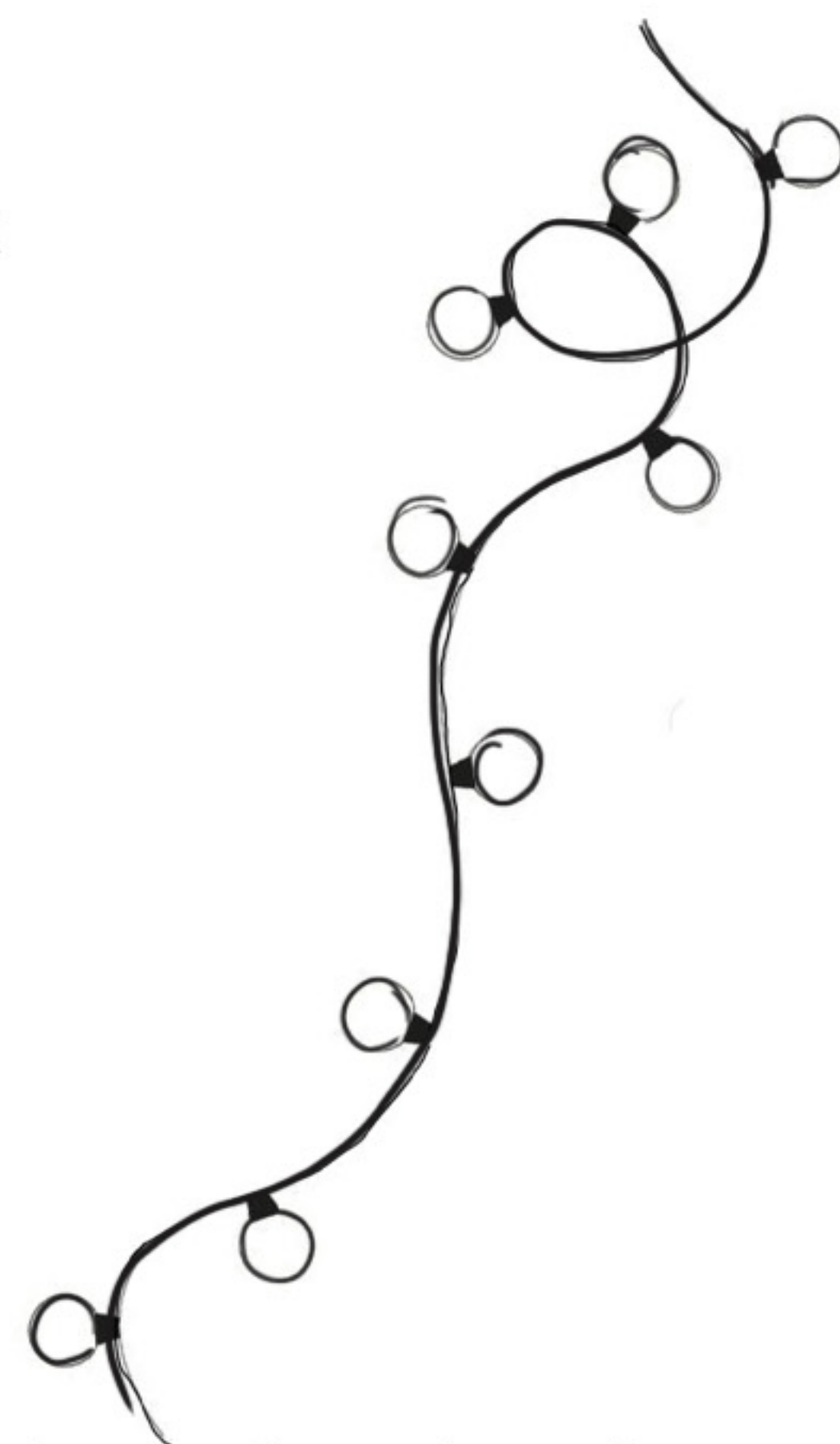
To też są elektrośmieci

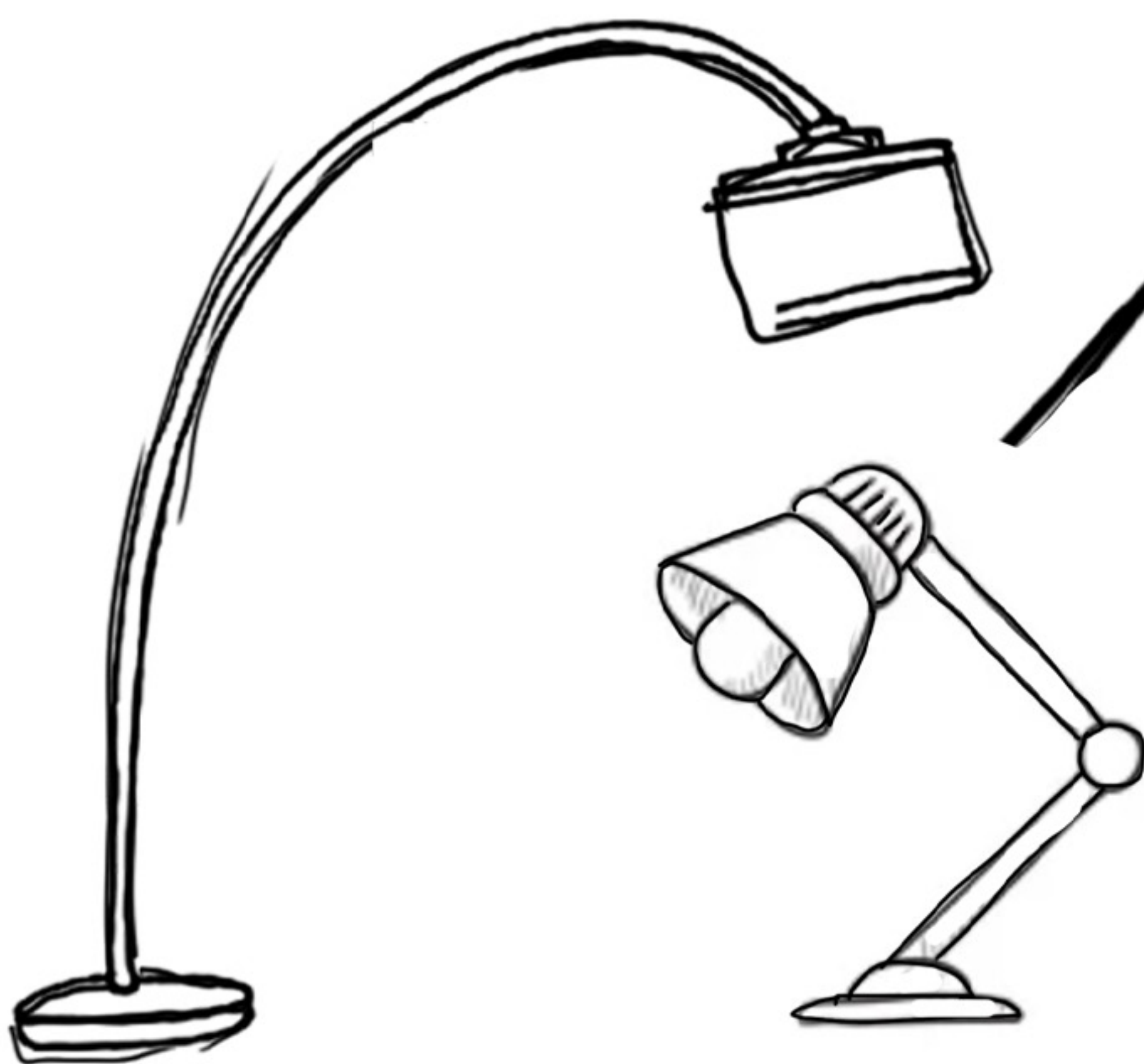
Świetlówki kompaktowe

Świetlówka liniowa

Lampki choinkowe

Oprawy oświetleniowe: żyrandole, kinkiety, oprawy biurkowe i wiele innych

Żarówka led

Zużytego oświetlenia nie wolno wrzucać do zwykłego kosza!

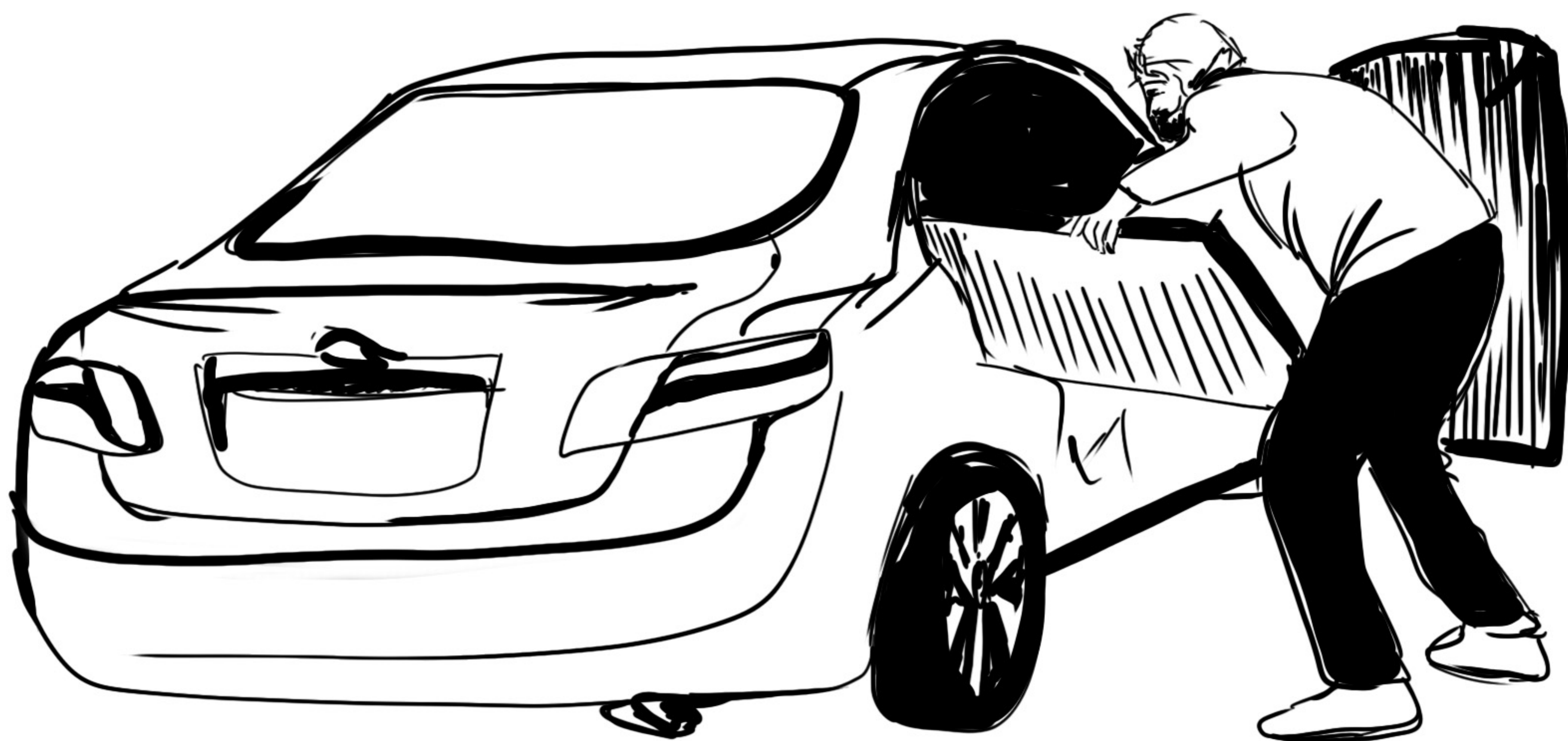
Detektyw szedł w kierunku altanki śmietnikowej - był gotowy siedzieć tam tak długo, aż przyłapie winowajcę na gorącym uczynku. Innej możliwości nie widział, gdyż wszystkie dotychczasowe poszlaki okazały się ślepyimi uliczkami. Wtem usłyszał jakieś sapanie i szuranie dobiegające z parkingu.

Cóż to? Wiśniewski upycha ogromny stary telewizor na tylne siedzenie samochodu? A obok auta stoi jeszcze coś dużego... odkurzacz starego typu chyba i torba pełna drobnych elektrośmieci!

Czyżby pod osłoną nocy chciał wywieźć śmieci do lasu??

Tak jak wcześniej wrzucił żarówkę do kosza na plastik?
Muszę go powstrzymać!

Żarostaw energicznym krokiem zmierzał w kierunku mocującego się z telewizorem Wiśniewskiego, by zatrzymać niecny proceder zatruwania środowiska elektrośmieciami, gdy ten podniósł głowę i zawołał...

Z nieba mi sąsiad spada! Pomoże Pan? Muszę zmieścić te elektrośmieci do auta, żeby z samego rana, jeszcze przed korkami, pojechać do najbliższego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych i tam je bezpłatnie oddać.

Nowego sprzętu nie kupuję, więc w sklepie mi ich nie przyjmą, nawet w wielkopowierzchniowym, bo te sklepy - bez konieczności zakupu nowego sprzętu - mają obowiązek bezpłatnie przyjąć jedynie zużyty sprzęt, którego żaden z wymiarów zewnętrznych nie przekracza 25 cm.

W sytuacjach, kiedy nie kupuję nowego sprzętu, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny zawożę do PSZOKu i w ten sposób bezpłatnie pozbywam się dużych elektrośmieci. Gdyby sklep dostarczał mi do domu zakupiony u nich nowy sprzęt, to miałby również obowiązek bezpłatnie odebrać ode mnie z mieszkania ten zużyty.

Przy okazji, jak już tam jadę, to pozbierałem wszystkie walające się w domu elektrośmieci: żarówki, z których część jeszcze świeci, ale już wiem, że nigdy ich nie użyję i starą lampkę, którą od dwóch lat miałem niby zreperować.
Pomoże sąsiad?

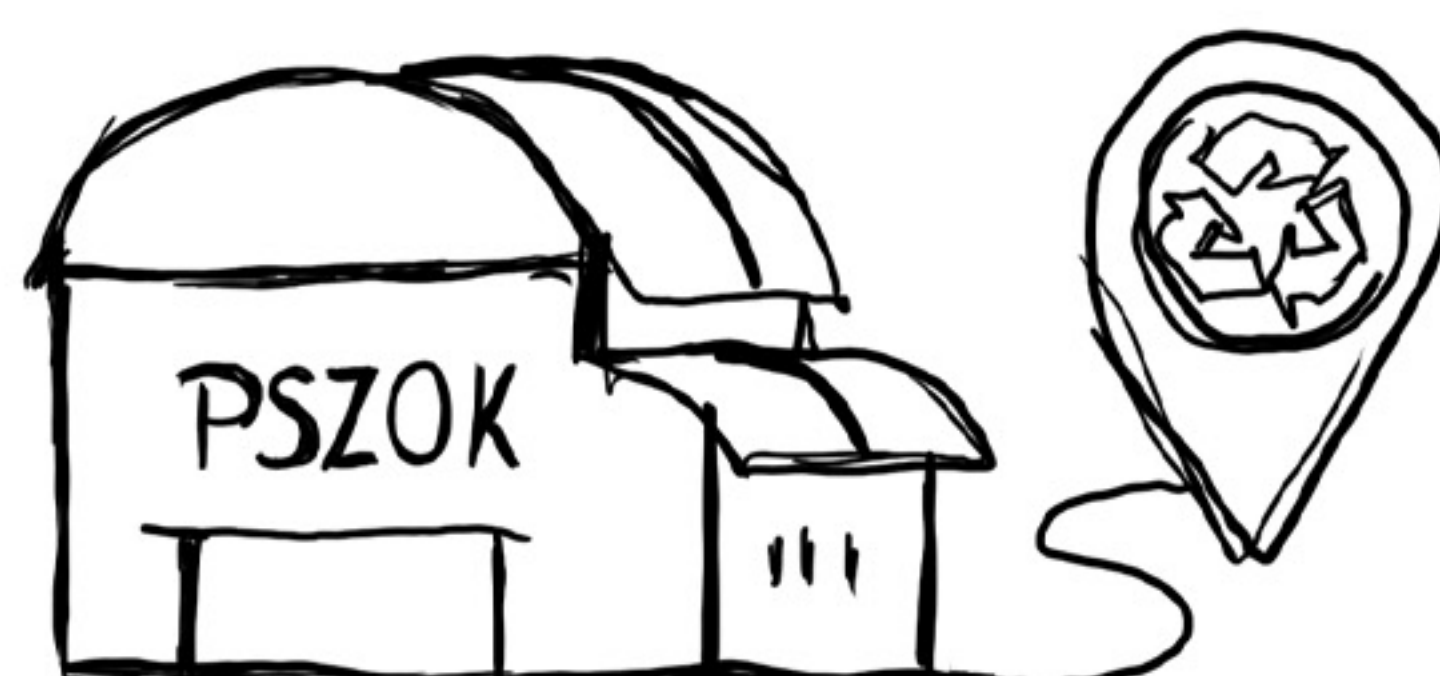

WOW!

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

Zużyty sprzęt elektryczny
i elektroniczny możesz
oddać w PSZOK-u.

- Sklepy mają obowiązek bezpłatnie przyjąć zużyty sprzęt jedynie podczas zakupu nowego sprzętu i jedynie wtedy, kiedy zużyty sprzęt jest tego samego rodzaju i pełnił te same funkcje co sprzęt sprzedawany.
- Sklepy wielkopowierzchniowe (co najmniej 400 m kw.) bez konieczności zakupu nowego sprzętu, mają obowiązek bezpłatnie przyjąć jedynie zużyty sprzęt, którego żaden z wymiarów zewnętrznych nie przekracza 25 cm.
- Każdy sklep, niezależnie od jego powierzchni, a także sklep internetowy, dostarczając nabywcy nowy sprzęt ma obowiązek bezpłatnie odebrać zużyty sprzęt w miejscu dostawy tego sprzętu. W takich przypadkach, zużyty sprzęt też musi być tego samego rodzaju i pełnić te same funkcje, co sprzęt dostarczony.
- W PSZOK-u, który działa w każdej gminie, możesz bezpłatnie przekazać elektrośmieci pochodzące z Twojego domu lub mieszkania.

Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) znajdują się w każdej gminie - adres najbliższego punktu znajdziesz na stronie www.swojej.gminy.

Żarostaw w akcie desperacji zaczął się nocą za rogiem, bacznie obserwując altankę śmietnikową. Jakie zdziwienie go ogarnęło, gdy okazało się, że ściganym przez niego "przestępcą" jest Naukowiec i że...

Nie popełnia on żadnego wykroczenia, gdyż wyrzucane przez niego żarówki to modele wydrukowane na drukarce 3D będące częścią nowego eksperymentu uczonego - czyli plastik, a nie elektrośmieci!

Udało Ci się wypatrzeć poszlaki w komiksie?

Naukowiec wyłaniający się zza rogu

Drukarka 3D na biurku Naukowca

Cień Naukowca widoczny z ogrodu Kowalskiego

Objaśnienia najważniejszych terminów

- **Co oznacza symbol przekreślonego kosza na śmieci?**

Gdy zobaczysz symbol przekreślonego kosza na śmieci na zużytej żarówce lub oprawie oświetleniowej, ale też na ich opakowaniu, oznacza to, że takie zużyte oświetlenie nie może trafić do pojemnika przeznaczonego na odpady zmieszane lub pojemnika przeznaczonego na odpady z tworzyw sztucznych.

- **Co to są elektrośmieci?**

Są to wszystkie przedmioty, które są zasilane prądem z sieci elektrycznej lub z baterii, i które przestały prawidłowo działać lub z innych przyczyn postanowiliśmy, że już ich nie będziemy używać.

- **Co to jest zużyte oświetlenie?**

Są to zużyte żarówki LED, świetlówki energooszczędne (kompaktowe), świetlówki liniowe, zużyte oprawy oświetleniowe takie, jak żyrandole, kinkiety, oprawy biurkowe. Warto wiedzieć, że żarówka tradycyjna (starego typu) i żarówka halogenowa to nie są elektrośmieci i można je wyrzucać do odpadów zmieszanych. Natomiast wspomniane zużyte żarówki LED i świetlówki oraz oprawy oświetleniowe należą do zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego i podlegają obowiązkowi - zgodnej z przepisami - zbiórki oraz przetworzenia. Jeśli nadal masz wątpliwości, zajrzyj na stronę www.zuzyteoswietlenie.pl/rodzaje-oswietlenia.

- **Jak właściwie postępować ze zużyтым oświetleniem?**

Zużyte oświetlenie, które należy do kategorii elektrośmieci, możemy bezpłatnie oddać w sklepie przy zakupie nowego oświetlenia, ale też możemy - nic nie kupując - oddać je w sklepie wielkopowierzchniowym (min. 400 m kw. powierzchni handlowej) pamiętając, że taki sklep ma obowiązek bezpłatnie przyjąć zużyte oświetlenie bez konieczności zakupu nowego tylko wtedy, kiedy żaden z jego wymiarów zewnętrznych nie przekracza 25 cm. Zużyte oświetlenie możemy też oddać w najbliższym punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK).

- **Co to jest PSZOK?**

PSZOK, to Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Takie punkty znajdują się w każdej gminie. Każdy mieszkaniec gminy może bezpłatnie oddać w PSZOK-u zużyte oświetlenie, ale też pozostałe elektrośmieci. Adres najbliższego punktu znajdziesz na stronie www.swojej.gminy.

- **Elektrośmieci a środowisko.**

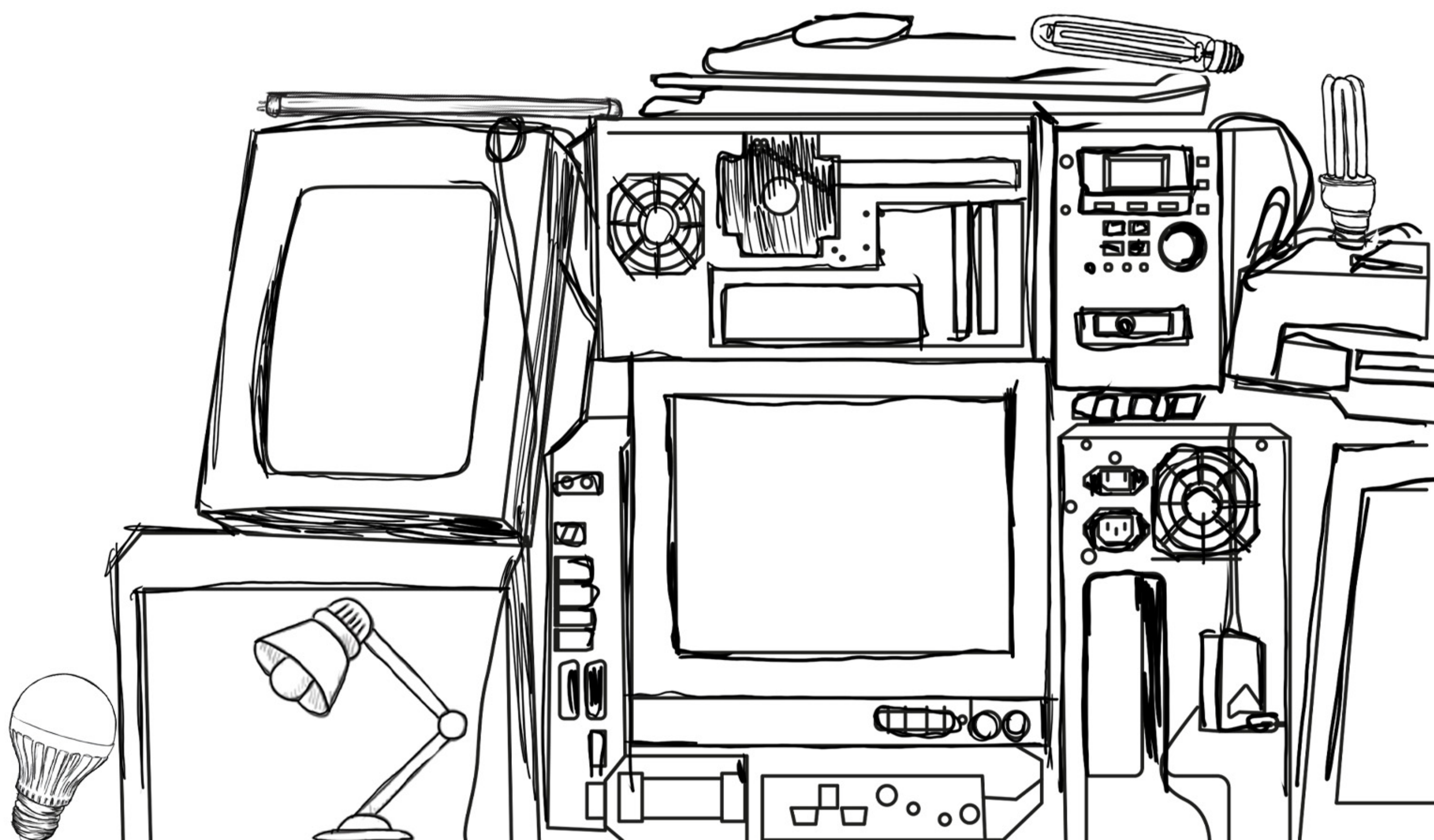
Elektrośmieci zawierają wiele substancji szkodliwych (np. rtęć, kadm czy związki bromu) i porzucone w miejscach do tego nieprzeznaczonych, mogą stać się przyczyną wieloletniego lub trwałego skażenia środowiska.

- **Dlaczego tak ważne jest właściwe postępowanie ze zużyтым oświetleniem?**

Zużyty sprzęt oświetleniowy nie stanowi zagrożenia dla środowiska, ale tylko wtedy, gdy jest właściwie zagospodarowany, dlatego tak ważne jest to, żeby z nim prawidłowo postępować i nie pozbywać się go w inny sposób, niż opisany powyżej.

- **Jakie inne korzyści, poza dbałością o środowisko, możemy uzyskać dzięki właściwemu postępowaniu ze zużytym oświetleniem?**

Zużyte oświetlenie stanowi cenne źródło surowców wtórnych, gdyż prawie 90% materiałów ze zużytego sprzętu oświetleniowego, otrzymanych w procesach odzysku i recyklingu, można wykorzystać powtórnie. Pierwsze, co przychodzi do głowy, to ponowne wykorzystanie szkła, które może być odzyskane ze zużytych źródeł światła i opraw oświetleniowych i może być następnie użyte do wytworzenia nowych produktów, bądź wykorzystane w innych procesach produkcyjnych np. kruszywa lub szkła przemysłowego. Oprócz szkła, ze zużytego oświetlenia można ponownie wykorzystać 100% stali i prawie tyle samo, dokładnie 98% aluminium. Takie działania wpisują się w koncepcję gospodarki obiegu zamkniętego, która wspomaga ponowne wykorzystanie surowców i wspiera wszelkie działania zmierzające do ochrony naszej planety. Dzięki odpowiedniemu postępowaniu ze zużytym oświetleniem i dzięki recyklingowi udaje się ponownie wytworzyć m.in. materiały metalowe, tworzywa sztuczne, elementy elektroniczne, czy szkło.

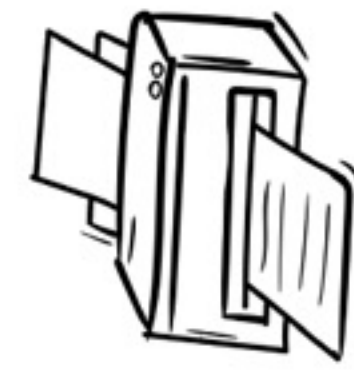
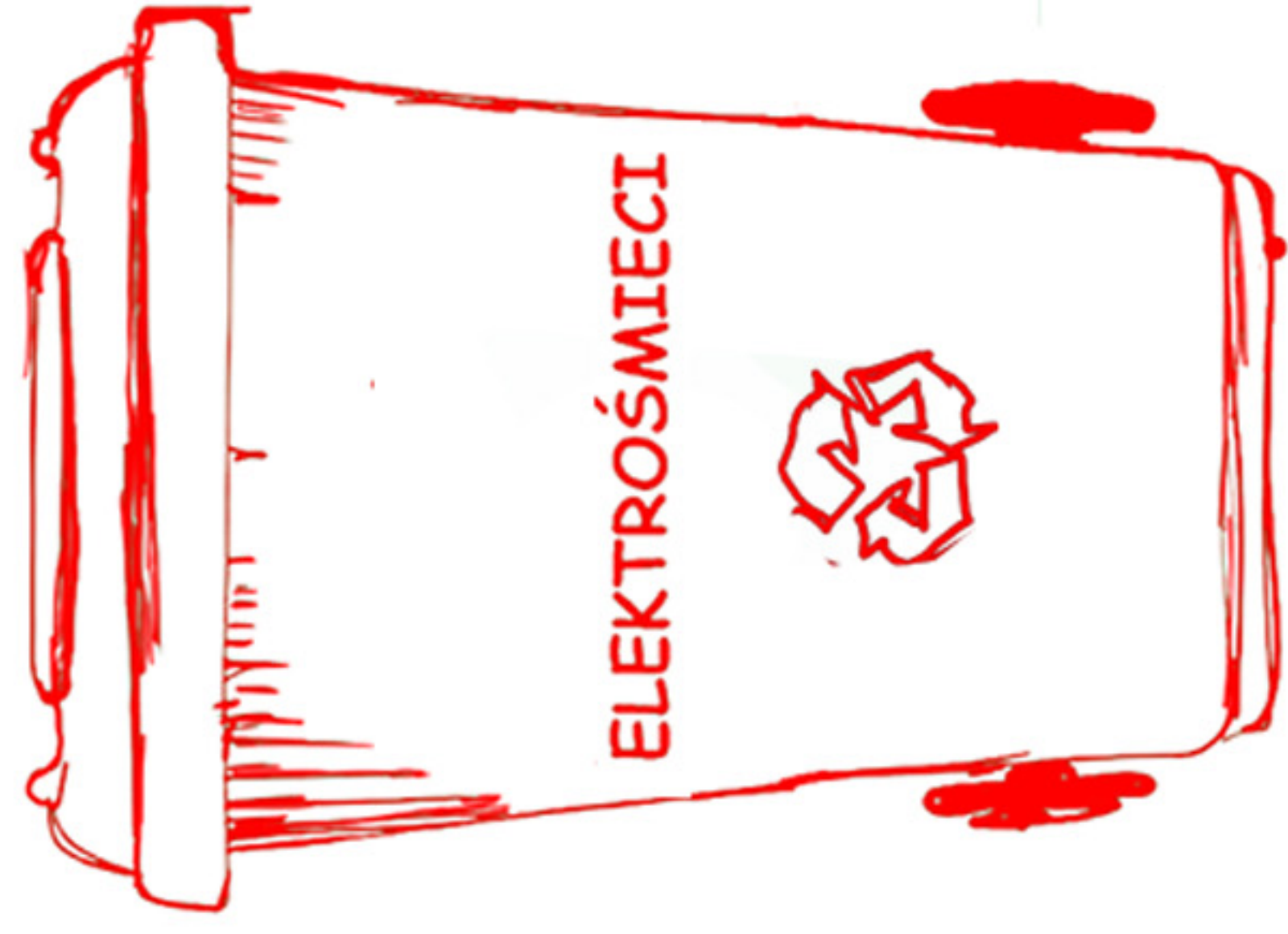
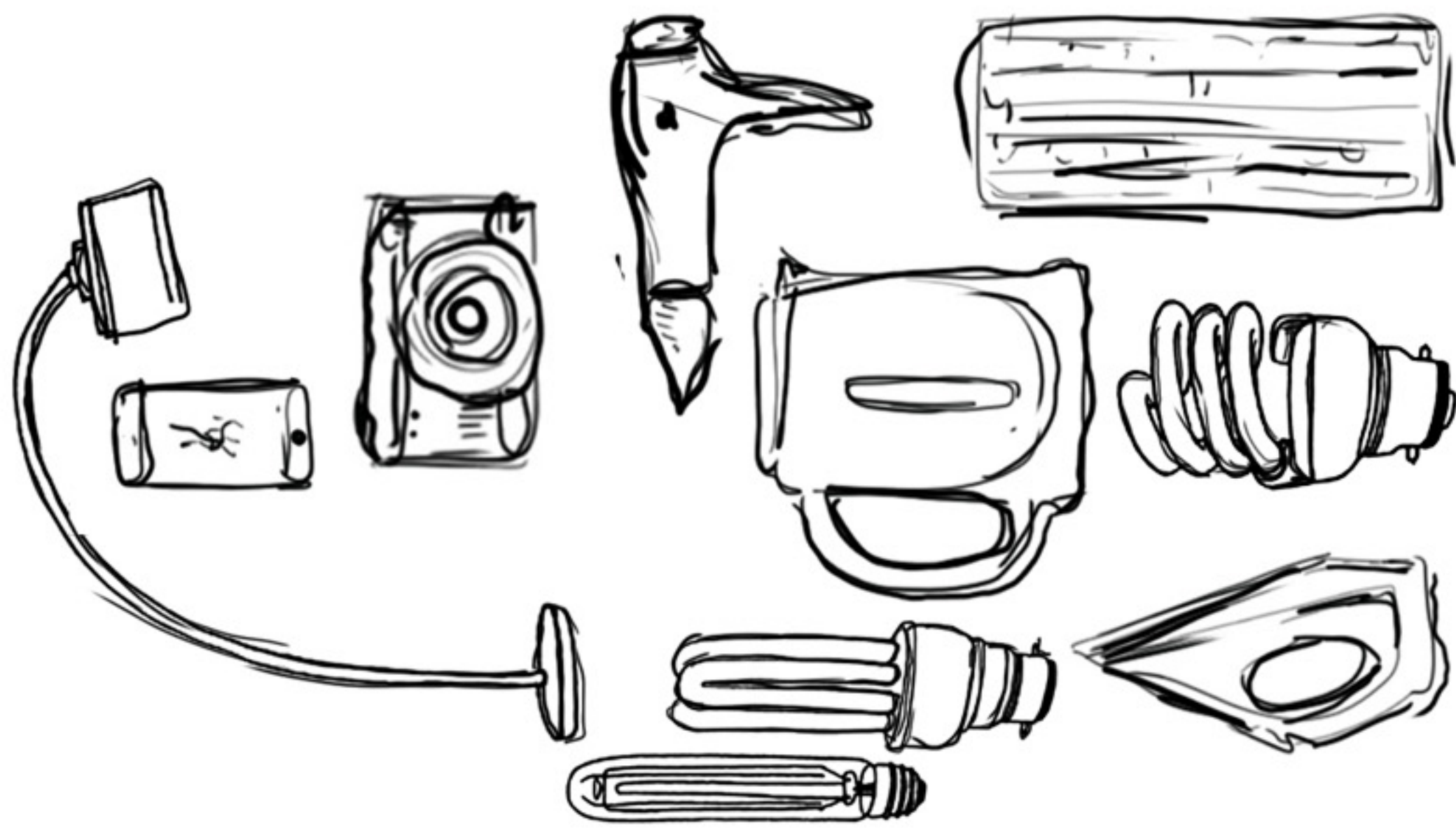

- **Jakie są potencjalne konsekwencje nieprawidłowego postępowania ze zużytym oświetleniem?**

Pierwsze to te, związane z negatywnym wpływem na środowisko. W elektrośmieciach, w tym w zużytym oświetleniu, znajdują się substancje, z którymi trzeba odpowiednio postępować by były bezpieczne dla planety i dla nas samych. Tylko właściwe postępowanie ze zużytym sprzętem oświetleniowym pozwala zachować pełne bezpieczeństwo. Nieprawidłowe postępowanie ze zużytym oświetleniem zaburza też prawidłowe funkcjonowanie gospodarki obiegu zamkniętego i sprawia, że do wyprodukowania nowego sprzętu potrzebne będą kolejne elementy i podzespoły powstałe przy wykorzystaniu nowych surowców, zamiast surowców pozyskanych w wyniku przetworzenia zużytego oświetlenia. Niewłaściwe postępowanie ze zużytym oświetleniem i negatywny wpływ na środowisko to proces wyniszczający naszą planetę długoterminowo.

- **Czy przepisy przewidują kary finansowe za nieprawidłowe postępowanie ze zużytym oświetleniem?**

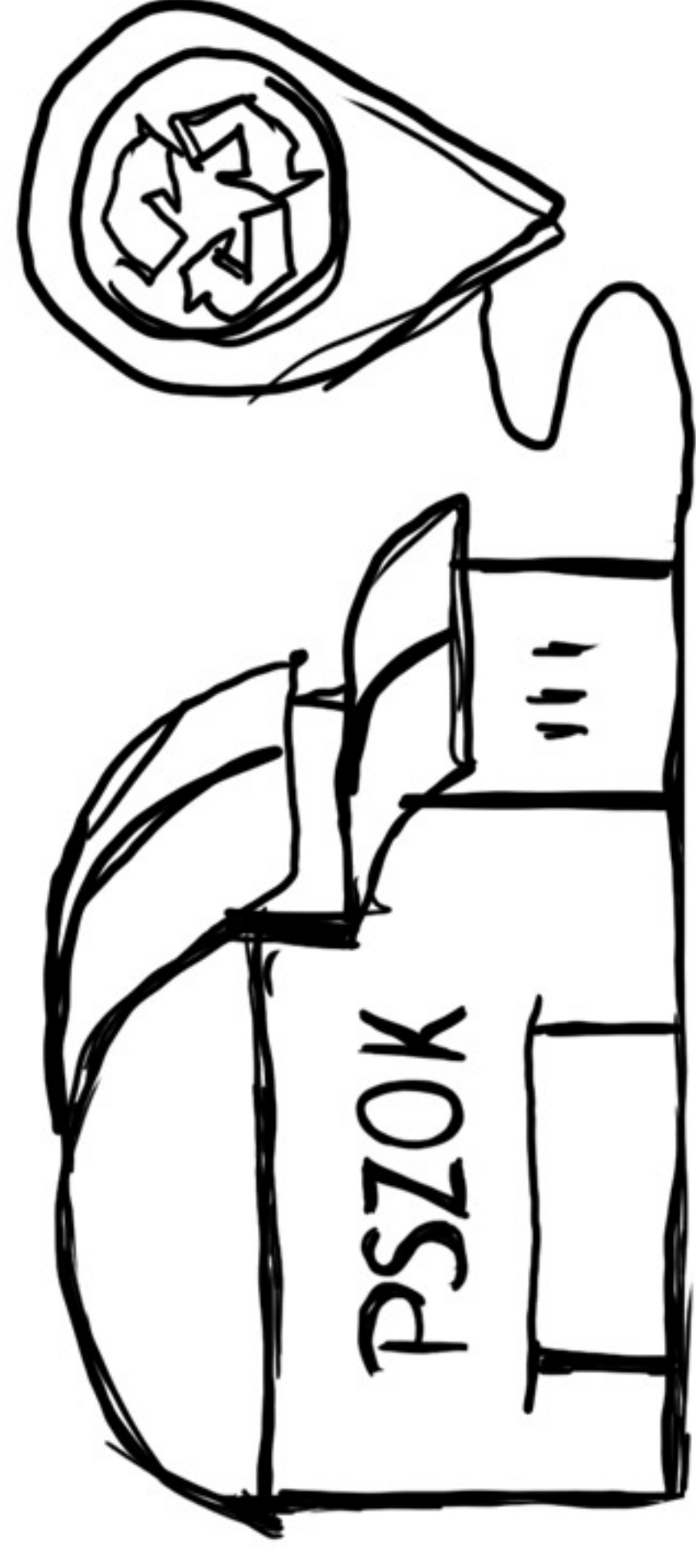
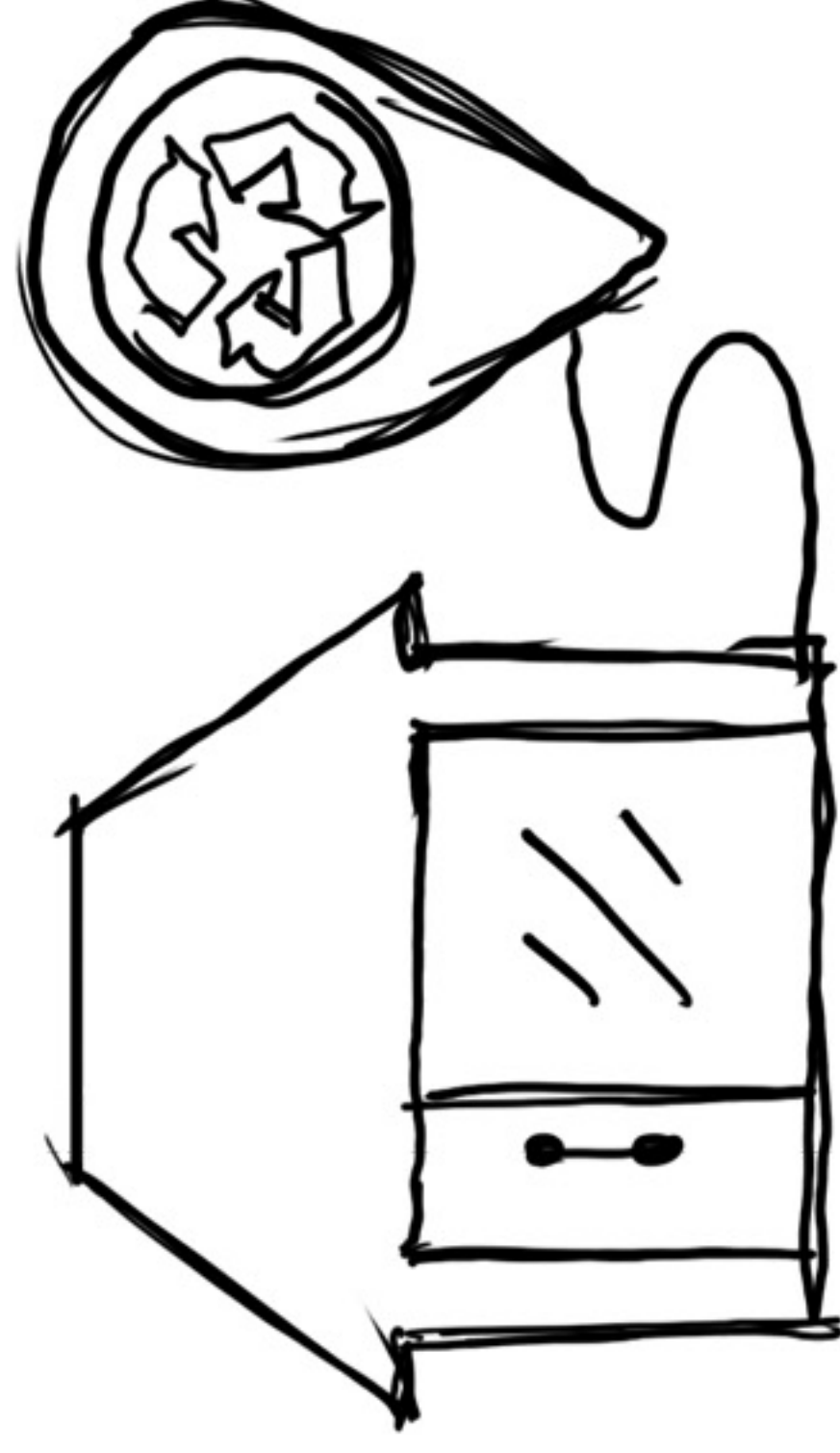
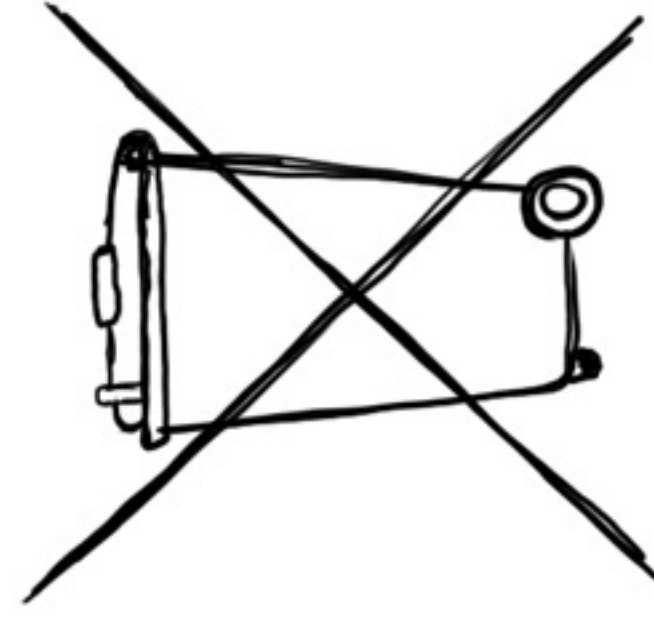
Krótkoterminowym efektem nieprawidłowego postępowania ze zużytym oświetleniem, tym razem dotyczącym nas bezpośrednio, mogą być dotkliwe kary finansowe. Nadal zbyt mało osób wie, że w przypadku wyrzucenia do odpadów zmieszanych zużytego oświetlenia, a więc żarówek LED, świetlówek, czy opraw oświetleniowych, kara finansowa może wynieść nawet 5 000 złotych. Pamiętajmy jednak, że nie kary finansowe, ale przede wszystkim prawidłowe postępowanie ze zużytym oświetleniem jest właściwą inwestycją w środowisko naturalne, dla naszego dobra i dla dobra następnych pokoleń.

wydrukuj i powieś
na lodówce

Śmiecio-ściaga

Gdy zobaczysz taki symbol przekreślonego pojemnika na sprzęcie lub jego opakowaniu, masz pewność, że dany zużyty sprzęt nie może trafić do zwykłego śmietnika.

Kupując nowy sprzęt, ten zużyty możesz bezpłatnie oddać w sklepie. W sklepach wielkopowierzchniowych (o pow. co najmniej 400 m kw.) możesz również bezpiecznie oddać zużyty sprzęt (o ile żaden z jego wymiarów zewnętrznych nie przekracza 25 cm) bez konieczności zakupu nowego.

Oddaj w punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych

Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego SA

Komiks edukacyjny sfinansowany i zrealizowany w ramach publicznej kampanii edukacyjnej „Już nie świeci? Oddaj do elektrośmieci”, dotyczącej właściwego postępowania ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym.

© Copyright by ElektroEko 2022

Tytuł: Żarosław na tropie

Wydawca i dystrybucja:

<https://zuzyteoswietlenie.pl>

Niniejsza publikacja, ani żadna jej część, nie mogą być kopiowane ani w jakikolwiek inny sposób reprodukowane czy powielane bez pisemnej zgody wydawcy. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie komiksu na jakichkolwiek nośnikach powodują naruszenie praw autorskich.

Jeśli chcesz użyć fragmentu tego komiksu, skontaktuj się z nami: oswietlenie@elektroeko.pl

Wszystkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.